

ТЕСТ ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ

на пријемном испиту у филолошким гимназијама и одељењима

ПРОЧИТАЈ ПАЖЉИВО УПУТСТВО ЗА ИЗРАДУ ТЕСТА!

Време за израду теста је 120 минута. Пре него што одговориш, пажљиво прочитај питање. Дежурни професори не пружају додатна обавештења о питањима, осим уколико она – због техничке грешке – нису довољно читљива. Одговоре на питања можеш најпре написати обичном (графитном) оловком. Признају се, међутим, само одговори написани хемијском оловком или наливпером. Не признају се одговори у којима је нешто прецртано, дописано или исправљено белилом. Такође се не признају непотпуни одговори, зато пажљиво ради и добро размисли пре него што упишеш коначан одговор.

На тесту није дозвољено исписивати податке о ученику нити цртати било какве знакове.

Води рачуна о томе да је решавање теста временски ограничено.

СРЕЋНО!

1. Прецизно одреди којим језиком је написано *Мирослављево јеванђеље*, и у којем веку:

а) језик: _____;

б) век: _____;

2. Датив једнине именице **отац** у првом издању *Српског рјечника* написан је код Вука као (заокружи слово испред тачног одговора):

а) отцу;

в) отацу;

б) оцу;

г) отче;

3. Одреди ијекавске облике речи:

а) дете: _____;

деца: _____.

б) нега: _____;

неговати: _____.

4. Акцентуј следеће облике именице **глава**:

а) номинатив једнине: _____;

б) генитив множине: _____.

5. Наведи безвучне експлозивне (праскаве) консонанте:

6. Одреди гласовне промене у:

а) 1. лицу једнине презента глагола **вући**: _____;

б) 1. лицу једнине имперфекта глагола **пећи**: _____.

7. Одреди падеж подвучених именица у примеру **И стари учитељ диже наочаре на чело па погледа боље прекопута, а стари Лекса лецедеп остави сто па приђе ближе певници.**

а) наочаре: _____

б) чело: _____

в) Лекса: _____

г) певници: _____

8. Напиши неличне глаголске облике који имају категорију граматичког рода:

9. Одреди врсте подвучених речи у реченици: **Уз брдо су ишла три пријатеља, један крај другог, готово се додирујући раменима.**

а) уз: _____;

б) крај: _____;

в) готово: _____;

г) раменима: _____.

10. Речи *фитнес* и *фајл* пореклом су из _____ језика, па се зато називају _____

11. Одреди синониме за следеће лингвистичке термине:

- а) асимилација: _____
- б) компарација: _____
- в) полисемија: _____
- г) консонант: _____

12. Подвуци суфиксе за грађење деминутива:

-киња, -ица, -тељ, -лац, -ач, -ар, -чић, -етина, -уштина, -урда

13. Одреди тип творбе у следећим именицама:

- а) младожења: _____
- б) југоисток: _____
- в) гимназијалац: _____
- г) месар: _____

14. Подвучена предлошко-падежна конструкција у примеру **Упркос забранама, наставио је да тренира** може се заменити зависном реченицом која је по значењу _____.

15. У примеру **Будући да су се путници укрцали, брод ће одмах кренути** одреди:

- а) врсту зависне реченице по значењу: _____;
- б) зависни везник: _____.

16. Подвуци атрибуте у следећој реченици:

Џроз измаглицу сећања појављивао се још увек пријатан укус мајчаних палачинки.

17. Одреди синтаксичке функције подвучених речи у следећем примеру:

Симн се **напола** придигао, али само зато да би могао **аги** у очи да скреше оно што ни **салније** помишљао да би смео да **му** каже.

- а) Симн: _____;
- б) напола: _____;
- в) аги: _____;
- г) му: _____.

18. Наведи функционални стил у којем преовлађује усмена комуникација:

19. Заокружи слово испред примера у којем је реч **крило** употребљена у свом основном значењу:

- а) Драган Џајић је био лево крило фудбалске репрезентације.
- б) У авиону сам седео у висини крила, па нисам добро видео облаке.
- в) Беби је свакако најлепше у мајчином крилу.
- г) После олује пронашао је у шуми сову сломљених крила.

20. Препиши правилно, писаним словима, реченицу, не мењајући реџ речи:

ФУДБАЛСКИ КЛУБ ЦРВЕНА ЗВЕЗДА ОСВОИО ЈЕ 25. ШАМПИЈОНСКИХ ТИТУЛА ЗА 62. ГОДИНЕ ПОСТОЈАЊА (1945.-2007.)

21. У роману *Поп Ђира и поп Стира* неслога и такмичење свештеничких породица посебно се заостравају доласком новог учитеља, за кога попадије желе да удају своје кћери:

I Наведи име и презиме писца романа: _____

Наведи имена попових кћерки: _____

II Где се одвија радња романа (заокружи тачан одговор):

- а) у банатском селу
- б) у Нишу
- в) у далматинском приморју

22. У којој је од наведених песама Марко Краљевић *дотерао до дувара* цара Сулемана, убеђујући га у исправност својих поступака (заокружи тачан одговор):

- а) Марко Краљевић укида свадбарину
- б) Марко Краљевић и Муса Кесџија
- в) Смрт Марка Краљевића
- г) Марко пије уз Рамазан вино
- д) Марко Краљевић и орао

23. *Алитерација* је (заокружи тачан одговор):

- а) врста строфе
- б) део драмске радње
- в) књижевни жанр
- г) стилска фигура (поступак)

24. Песник Рабиндранат Тагоре аутор је чувене књиге поезије под насловом

Из које земље је овај песник? _____

25. Наведите називе строфа према броју стихова:

I строфа од два стиха: _____

II строфа од четири стиха: _____

26. У народној епској песми *Женидба Душанова*, царев нећак на свадбу долази прерушен у млађано Бугарче не би ли се ујаку нашао у невољи.

I Наведи име и презиме Душановог нећака: _____

II Наведи име цареве невесте (заокружи тачан одговор): _____

- а) Милица
б) Јелица
в) Роксанда
г) Љепосава

27. Прочитај стихове из наведене песме и одговори на питања:

*Ујутру, кад пођем у школу,
Ја први угледам тролу,
Ја први угледам где стење
Трамвај који се пење;
И кликнем: „Ено га иде!“
Да другови моји виде
Са бремзом, у пуном сјају,
Мог оца на трамвају*

I Наведи назив песме: _____

II Наведи име и презиме песника: _____

28. Уз називе наведених приповедака напиши име и презиме њихових аутора: _____

Чиниошкова смрт _____

Кашика _____

Пилипенда _____

29. Прочитај стихове и на линијама поред питања упиши одговоре:

*Бејасте ли, браћо моја млада
Да л` бејасте ви на гробљу када
Ај, на гробљу, на голему?
- Та увек смо ми на њему.*

I Наслов песме је _____

Аутор ове песме је _____

II Врста риме је _____

30. Писац приповеке *Десетица* зове се: _____

Заокружи тврдњу која најтачније описује насловни/главни мотив приповетке:

- а) Десетица је оцена коју је дечак добио у школи.
б) Десетица је последња пара коју је у писму мајка послала дечаку.
в) Десетица је први новац који је дечак зарадио као шегрт.
г) Десетицу је отац дао сину на растанку.

31. Главни јунак ове народне приповетке из пожара спасава животињу и као награду добија чудесну моћ да може да разуме говор животиња. Одговори на постављена питања.

I Назив ове приповетке је _____.

II Јунак ове приповетке је (заокружи тачан одговор):

- а) чобанин
б) царев син
в) ловац

32. Прочитај пажљиво стихове и одговори на постављена питања:

*Два цвијета у бостану расла
плави зумбул и зелена када.
Плави зумбул оде на Дољане,
оста када у бостану сама.*

I Наведи назив ове народне лирске песме: _____

Којој врсти лирских песама она припада? _____

II На којој стилској фигури се ова песма у целини заснива?

33

Поени:

- 34 37. Наведите који историјски догађај се описује у народној епској песми *Почетак буне против дахија*:

I _____

II Наведите име народног певача од којег је Вук записао ову песму:

- 35 38. Заокружите дела која припадају епском књижевном роду:

- а) Очију твојих да није
б) Кроз мећаву
в) Збогом мојих петнаест година
г) Избирачица
д) Том Сојер

- 36 39. Прочитај наведени одломак и одговори на постављена питања:

Ибрагин случај био је нарочит. Његов кмет је ту, под руком, на сат хода од његовог дућана, а он је и досад сам одлазио по свој део. Чим се мало смирило и средило у Сарајеву, он је питао и озбиљне људе и нове власти, и сви су му рекли да се у односу између кмета и аге ништа не мења „до даљњег“, да је свако господар на своме, и да ага има право да и даље узима свој хак, као и до сада.

Наведите име дела: _____

Наведите име и презима писца: _____

40. Допишите како се још зову наведене лирске врсте:

Дескриптивна песма _____

Рефлексивна песма _____

